

## FORMY I ZASADY BIEŻĄCEGO OCENIANIA NA LEKCJACH BIOLOGII W KLASIE VIII

| Forma  | Zakres treści   | Częstotliwość  | Zasady przeprowadzenia   |
|--|---|----------------|--|
| <b>Prace klasowe;<br/>Sprawdziany<br/>(1 h lekcyjna)</b> | jeden obszerny dział<br>lub dwa mniejsze<br>działy  | według potrzeb | zapowiadane z<br>tygodniowym<br>wyprzedzeniem z wpisem<br>do librusa                       |
| <b>Kartkówki</b>   | materiał nauczania z<br>trzech ostatnich lekcji   | według potrzeb | mogą być<br>niezapowiedziane   |
| <b>Prace<br/>dodatkowe</b>                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• prace badawcze, obserwacje i hodowle wskazane w podstawie programowej</li> <li>• zadania związane z projektami edukacyjnymi – wykonywanie plakatów, prezentacji PowerPoint do bieżącego materiału</li> </ul> | według potrzeb | zadania kierowane do pracy w grupach lub dla uczniów szczególnie zainteresowanych biologią |
| <b>Odpowiedzi ustne</b>                                  | materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji  | według potrzeb | bez zapowiedzi   |
| <b>Praca na lekcji</b>                                   | Praca indywidualna i grupowa  | Według potrzeb |  |
| <b>Aktywność</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywny udział w lekcji</li> <li>- udział w konkursach</li> </ul>  | według potrzeb |  |

### Pozostałe przedmiotowe zasady oceniania

#### 1. Pisemne prace klasowe

- Pisemne prace klasowe są obowiązkowe.
- W przypadku nieobecności usprawiedliwionej uczeń musi napisać pracę klasową w ciągu dwóch tygodni od daty powrotu do szkoły.
- Jeżeli nieobecność jest nieusprawiedliwiona, uczeń przystępuje do pracy klasowej na pierwszej lekcji, na którą przyszedł.
- Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy pracy klasowej. Obie oceny są wpisywane do dziennika, a pod uwagę jest brana ocena poprawkowa.

#### 2. Kartkówka

Nieobecność ucznia na kartkówce nie obliguje go do pisemnego zaliczenia danej partii materiału ale uczeń może zostać zapytany z treści, które obejmowała kartkówka.

### 3. Wymagania na poszczególne oceny szkolne z prac pisemnych

- 0 - 30% - niedostateczny
- 31-50% - dopuszczający
- 51-70% - dostateczny
- 71 - 90% - dobry
- 91-97% - bardzo dobry
- 98 – 100 % - celujący

### 4. Nieprzygotowania

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany bez usprawiedliwienia dwa razy w półroczu. Nieprzygotowanie nie obejmuje zapowiedzianych kartkówek i sprawdzianów. Więcej niż dwa nieprzygotowania skutkują wpisem -2 pkt. z zachowania.

### 5. Sprawdzenie i ocenianie sumujące postępy ucznia

Podsumowaniem edukacyjnych osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym są **ocena śródroczna** i **ocena roczna**. Wystawia je nauczyciel po uwzględnieniu wszystkich form aktywności ucznia oraz ocen cząstkowych.

Informację o proponowanej ocenie rocznej uczeń uzyskuje na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej

### 6. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

- uczeń przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela sprawdzianów lub popraw.
- uczeń zgłasza chęć poprawy oceny rocznej w ciągu 3 dni od wystawienia oceny przewidywanej
- sprawdzian obejmuje materiał z całego roku szkolnego z zakresu podanej przez ucznia oceny
- uczeń otrzymuje wyższą ocenę roczną po uzyskaniu 80% poprawnych odpowiedzi

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII DLA KLASY VIII  
DOSTOSOWANY DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB PSYCHOFIZYCZNYCH I EDUKACYJNYCH DZIECKA**

**Zasady postępowania na zajęciach**

- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw i pojęć
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
- powtarzać i utrzymywać materiał
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów, używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
- różnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie

**Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:**

- indywidualizowanie zadań
- sprawdzanie stopnia zrozumienia wprowadzonego materiału
- przypomnienie o sprawdzianach, testach

**Kryteria oceniania**

**Celujący:**

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia wykorzystując m.in. media jako źródło informacji i opinii,
- proponuje rozwiązania nietypowe w ćwiczeniach problemowych,
- wykazuje wpływ genetyki na różne dziedziny życia,
- wyjaśnia mechanizmy dziedziczenia cech ,
- określa związek budowy kwasów nukleinowych z pełnioną funkcją,
- wykazuje znaczenie rekombinacji genetycznej oraz mutacji,
- porównuje proces mitozy i mejozy, określa ich znaczenie,
- wyjaśnia mechanizmy ewolucji ,
- interpretuje krzywe tolerancji ekologicznej, piramidy wieku i inne cechy populacji
- wyjaśnia zależności między organizmami, podaje przykłady i przystosowania organizmów,
- charakteryzuje strukturę ekosystemu,
- interpretuje schematy obiegu materii i przepływu energii w ekosystemie,
- wykazuje związek pomiędzy działalnością człowieka a stanem środowiska naturalnego,
- wyjaśnia związek pomiędzy działaniami człowieka a spadkiem bioróżnorodności,
- wyjaśnia znaczenie bioróżnorodności organizmów żywych,
- wykazuje konieczność ochrony przyrody,
- osiąga sukcesy w konkursach na szczeblu powiatowym i wojewódzkim,
- aktywny w czasie opracowania nowego materiału,

**Bardzo dobry**

- uczeń opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami – wypowiedzi są pełne, samodzielne, poprawne,
- rozwiązuje problemy w nowych sytuacjach,
- gromadzi, opracowuje i interpretuje wiedzę z różnych źródeł informacji,
- określa znaczenie genetyki,
- wyjaśnia znaczenie DNA i RNA w biosyntezie białka,
- rozwiązuje krzyżówki genetyczne, określa genotypy i fenotypy organizmów potomnych,
- zna przyczyny i skutki mutacji genetycznych,

- charakteryzuje mitozę i mejozę,
- charakteryzuje dowody ewolucji,
- wyjaśnia teorię ewolucji Darwina,
- wyjaśnia pochodzenie człowieka,
- charakteryzuje cechy populacji,
- interpretuje wykresy i schematy,
- charakteryzuje zależności pozytywne i negatywne między organizmami ilustrując je przykładami,
- wymienia elementy ekosystemu i je charakteryzuje,
- zna zasady funkcjonowania ekosystemu,
- charakteryzuje globalne zagrożenia ziemi oraz zna ich skutki,
- charakteryzuje rodzaje różnorodności organizmów,
- charakteryzuje zasoby odnawialne i nieodnawialne,
- charakteryzuje formy ochrony przyrody,
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- potrafi wykorzystać poznaną wiedzę i umiejętności w życiu.

### **Dobry**

- uczeń opanował wiadomości ujęte w podstawie programowej,
- wymienia przykłady zastosowania genetyki,
- charakteryzuje budowę DNA i RNA,
- zna etapy biosyntezy białka,
- rozwiązuje zadania genetyczne,
- wymienia i charakteryzuje mutacje genetyczne,
- wymienia rodzaje podziałów komórkowych oraz zna ich znaczenie,
- wymienia dowody ewolucji,
- wymienia główne założenia teorii Darwina,
- zna różnice między doбором naturalnym i sztucznym,
- wymienia różnice i podobieństwa człowieka z innymi naczelnymi,
- określa wpływ czynników środowiska na organizmy żywe,
- wymienia cechy populacji i charakteryzuje wybrane,
- wymienia zależności między organizmami i charakteryzuje wybrane,
- zna pojęcie ekosystem, biotop, biocenoza,
- wyjaśnia obieg materii w przyrodzie
- omawia łańcuchy pokarmowe na przykładach,
- wymienia rodzaje różnorodności i opisuje wybrane,
- wymienia zagrożenia ziemi, ich przyczyny i skutki,
- wymienia zasoby odnawialne i nieodnawialne, podaje przykłady,
- wymienia formy ochrony przyrody i opisuje wybrane, podaje przykłady,
- stara się w stopniu dobrym wykorzystać wiedzę w życiu.

### **Dostateczny**

- opanowanie wiadomości i umiejętności na poziomie nie przekraczającym wymagań podstawy programowej,
- rozwiązuje zadania typowe o średnim stopniu trudności,
- w czasie odpowiedzi ustnej korzysta z pomocniczych pytań nauczyciela,
- stara się aktywnie uczestniczyć w lekcjach,
- definiuje pojęcia genetyka i zmienność organizmów,
- zna podstawowe pojęcia genetyczne,
- wymienia kwasy nukleinowe,
- wykonuje krzyżówki genetyczne z pomocą nauczyciela,
- rozróżnia cechy dominujące i recesywne,
- wymienia podziały komórkowe,

- wymienia rodzaje mutacji i potrafi podać kilka przykładów,
- definiuje pojęcie ewolucji i podaje przykłady jej dowodów,
- zna pochodzenie człowieka,
- zna podstawowe pojęcia ekologiczne,
- wymienia cechy populacji
- wymienia zależności między organizmami,
- podaje przykłady prostych łańcuchów pokarmowych,
- wymienia rodzaje różnorodności
- potrafi podać przykłady wpływu człowieka na środowisko przyrodnicze,
- wymienia formy ochrony przyrody

### **Dopuszczający**

- uczeń ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności objętych podstawą programową,
- rozwiązuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela poprawnie interpretuje tekst,
- wie czym zajmuje się genetyka,
- wymienia DNA i RNA jako nośniki informacji genetycznej,
- wykonuje proste krzyżówki genetyczne z pomocą nauczyciela,
- wie co to jest ewolucja, potrafi podać kilka jej przykładów,
- wie że człowiek pochodzi od naczelnych,
- wymienia najważniejsze cechy populacji,
- potrafi wymienić kilka przykładów zależności między organizmami,
- definiuje pojęcie bioróżnorodności,
- podaje przykłady negatywnych działań człowieka w środowisku
- wymienia podstawowe formy ochrony przyrody.

### **Niedostateczny**

- uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki te uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,
- nie jest w stanie wykonać zadania o elementarnym stopniu trudności,
- nie potrafi udzielić odpowiedzi na pytania obejmujące zakres treści przewidzianych na ocenę dopuszczającą.